

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„OBRTNI VESTNIK“
izhaja mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu ter
stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna številka Din 2.—

Oficijelno glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani« in »Splošne zveze
obrnih zadrug v Mariboru« ter slovenskih obrtnih društev v Sloveniji

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici
podružnici v Ljubljani 10.860

XII. letnik.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1929.

Št. 3.

Napoved za pridobnino.

Davčno oblastvo je odločilo, da morajo davčni zavezanci vlagati davčne napovedi za odmero pridobnine (obrnega davka) od 1. do 28. februarja t. l.

Z novim davčnim zakonom, ki je v celoti stopil v veljavo z 1. januarjem t. l. je bila odpravljena dohodnina, ki so jo plačevale le nekatere pokrajine. Mesto dohodnine pa se je uvedel davek na dohodek od podjetij, obratov in poklicev, ki ga imenujemo tudi pridobnino ali obrtni davek.

Davku na dohodek od podjetij, obratov in poklicev je zavezano vsako pridobitno poslovanje, ki se opravlja obrtnoma.

Obrtni davek delimo v tri skupine:

V prvo skupino spadajo trgovinska, industrijska, rudniška in tem podobna podjetja in obrati.

V to skupino spadajo tudi ona obrtna podjetja, ki prodajajo najsilje deloma nabavljeno izdelano blago. Če n. pr. prodaja klepar izdelane pločevinaste izdelke, ki jih je kupil in jih torej ni izdelal sam v svoji delavnici, spada v prvo davčno skupino, ali če n. pr. prodaja mizar pohištvo, ki ga ni izdelal sam v svoji delavnici.

V drugo skupino spadajo odvetniki, zdravniki, arhitekti, inženjerji, carinski posredniki, trgovski potniki itd. V to skupino spadajo tudi obrtna podjetja, ki delajo s stroji na pogon ali delajo z več nego štirimi kvalificiranimi pomočniki ter vsi ostali obrtni obrati in podjetniki po akordu.

V tretjo skupino spadajo poklici oseb, ki so samostalno drugim na službo za odškodnino, z izključno ali pretežno uporabo lastne telesne moči.

Obrtništvo bo torej največ uvrščeno v drugo davčno skupino.

Obrtniki, ki bodo uvrščeni v prvo davčno skupino bodo plačali 10 % osnovnega davka od čistega dohodka. Obrtniki II. skupine, ki delajo s stroji na pogon ali pa z več nego štirimi pomočniki 8 %, vsi ostali obrtniki in podjetja po akordu 6 % in obrtniki, ki bodo uvrščeni v III. davčno skupino 4 % osnovnega davka od čistega dohodka.

Poleg osnovnega davka se plačuje še dopolnilni davek, ki znaša do 10.000 Din čistega dohodka 2 %, preko 10.000 do 20.000 Din 2,5 %, preko 20.000 do 30.000 Din 3 % itd.

Najvažnejše za vsakega davkoplačevalca pa je, da pazi na to, kako napravi davčno napoved.

Obrtni davek se odmerja od čistega dohodka, ki ga je davkoplačevalec dosegel v preteklem letu.

Čisti dohodek je vsota, ki jo dobimo, če od kosmatega dohodka odbijemo režijske stroške.

Kosmati dohodek je pri obrtniku vsota, ki jo je dobil za svoje blago in svoje izdelke v preteklem letu. Režijske stroške, ki jih sme obrtnik odbiti od kosmatega dohodka pa novi davčni zakon izrecno navaja.

Režijski stroški v zmislu davčnega zakona so: 1.) najemnina za lokale v tuji zgradbi, odnosno najeminska vrednost lokalov v lastni zgradbi. Če ima obrtnik delavnico v tuji hiši, navede vsoto, ki jo plačuje kot najemnino; če jo ima pa v lastni hiši pa vsoto, ki bi jo moral plačati kot najemnino, če bi imel delavnico v tuji hiši. 2.) Mezde in plače pomožnega osebja. 3.) Obresti dolgov, ki obremenjujejo obrt. 4.) Dejansko v preteklem letu plačani državni in samoupravni posredni davki, takse, carine, davek na poslovni promet, zbornična določila. 5.) Prispevki za zavarovanje delavcev, v kolikor jih je obrtnik dolžan plačati iz svoje imovine. 6.) Premije za zavarovanje zgradbe, obrata, blaga in strojev. 7.) Odpis od inventarja.

Od kosmatega dohodka se ne smejo odbiti kot režijski stroški: 1.) zneski, uporabljeni za povečavo podjetja ali obrata; 2.) neposredni davki (pridobnina); 3.) stroški za gospodinjstvo; 4.) izgube iz minulih poslovnih let.

N. pr.: Obrtnik je preračunal, da je imel v preteklem letu 30.000 Din kosmatega dobička. Od te vsote je potem odbil režijske stroške, ki smo jih zgoraj navedli; vsota, ki je ostala, je čisti dohodek in od te vsote ga davčno oblastvo obdavči.

Davčne napovedi se vlagajo na posebnih tiskovinah, ki se dobivajo pri davčnih uradih in pri občinah za ceno 50 par. Davčne napovedi so kolka proste.

Vsak davkoplačevalec je dolžan vložiti v določenem roku davčno napoved. Če tega ne stori, ga davčno oblastvo po čl. 137. davčnega zakona kaznuje, in sicer znaša kazen: 3 % od osnovnega davka, če napovedi davkoplačevalec ni vložil v določenem roku in 10 % od osnovnega davka, če napovedi ni vložil vsaj osem dni potem, ko je prejel pismeni poziv za vložitev napovedi.

Vrhovni obrtniški svet v Ljubljani je izdal te dni na vse zadrug in obrtna društva v Sloveniji okrožnico z navodili, kaj naj ukrenejo zadrug in obrtna društva, da bo obdavčitev posameznih strok pravična.

Kdor pa potrebuje kakih pojasnil, naj se obrne na svojo zadrugo, obrtno društvo ali pa na svojo zvezo v Ljubljani ali Mariboru.

Davek na poslovni promet za leto 1929.

Za odmero davka na poslovni promet za leto 1929. morajo po členu 10. zakona o davku na poslovni promet, odnosno pravilnika za izvrševanje tega zakona (Uradni list z dne 4. marca 1922., št. 46/20 in 47/20) ter po razpisu generalne direktorije davkov z dne 3. decembra 1928., št. 166.910, kakor tudi po odloku finančne direktorije v Ljubljani (oddelka za neposredne davke) št. 114 z dne 10. januarja 1929. vsi oni davčni zavezanci, katerih promet v letu 1928. ni presegal zakonito določene meje 360.000 Din in ni bil manjši od 15.000 Din, potem vse svobodne profesije, našteje v točki 1.) člena 3. pravilnika, ne glede na velikost opravljenega prometa, vložiti pri oni davčni upravi, v čigar okolišju se vrši obrat,

v času od 1. do 28. februarja 1929.

predpisano prijavo, ne da bi čakali na poseben poziv davčne uprave. Vse prijave je podati v dinarski veljavi.

Zgoraj navedeni davčni zavezanci napovedujejo promet minulega leta 1928., ako pa so poslovali v minulem letu le nekaj časa, morajo napovedati letni promet sorazmerno s prometom v času, ko so ga opravljali.

Obrate, otvorene med davčnim letom, je prijaviti v štirih tednih pri pristojni davčni upravi ter napovedati promet, ki se bo po vsej priliki dosegel v obratu od početka obratovanja do konca davčnega leta.

Vsa podjetja, zavezana javnemu polaganju računov, družbe z omejeno zavezo in vsi oni obrati in podjetja, katerih promet je presegal v minulem letu 360.000 Din, morajo voditi knjigo opravljenega prometa in predložiti najpozneje v 30 dneh po preteku vsakega četrtletja prijave ter hkrati plačati odpadajoči 1 % ni davek na poslovni promet pri oni davčni upravi, v čigar okolišju je njen obrat. Najkasneje do 28. februarja 1929. pa morajo predložiti

splošno prijavo o celokupnem opravljenem prometu v letu 1928. zaradi ocene in definitivne obdaje za leto 1928.

Vse pravne in fizične osebe, ki ne plačujejo pridobnine, kakor tudi osebe, ki izvrše slučajen promet stvari po zadnjem odstavku člena 4. zakona, morajo v 14 dneh od dne opravljenega prometa vložiti prijavo pri oni davčni upravi, ki je glede na kraj opravljenega prometa teritorialno pristojna ter morajo hkrati plačati na ta promet odpadajoči 1 % ni davek pri davčni upravi.

V zgoraj navedenih primerih je sestaviti prijave po obrazcih, ki so se objavili s tukajšnjim razglasom z dne 22. maja 1922., št. A I 6/3 ex 1922. (Uradni list 59 z dne 3. junija 1922.).

Davčni zavezanci, ki prijav sploh ne bi vložili ali jih ne bi vložili v določenem roku, odnosno bi napovedali manjši nego dejanski opravljen promet, se kaznujejo po določilih členov 12. in 13. zakona o davku na poslovni promet ter izgube po členu 10. navedenega zakona tudi pravico pritožbe zoper odmero davka.

Naredba o zapiranju obrtnih obratovalnic.

Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal naredbo o zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v ljubljanski oblasti. Ker je naredba zelo obširna, se omejimo le na najvažnejše določbe o obrtnih obratovalnicah.

Splošno morajo biti obrtne obratovalnice odprte od 7. do 12. in od 14. do 18. Kjer je že uveden osemurnik, pa od 8. do 12. in od 14. do 18.

Pekovske obratovalnice od 5. do 20. poleti, pozimi pa od 6. do 20.

Mesnice (prodajni lokali) od 5. do 12. in od 17. do 19. Mesarske stojnice pa od 5. do 13.

Podjetja za natovarjanje in raztovarjanje blaga pri železnicah poleti od 5. do 20., pozimi od 6. do 19.

Brivske obratovalnice: v Ljubljani od 1/8. do 12. in od 1/4. do 19., ob sobotah in dnevih pred prazniki eno uro delj, t. j. do 20. Izven Ljubljane tako kot v Ljubljani, le v sobotah in dnevih pred prazniki dve uri delj, t. j. do 21.

Fotografske obratovalnice od 8. do 12. in od 14. do 19.

Obrtne delavnice, kjer je poslovanje osebja organizirano z izmenami, smejo biti odprte tudi čez opoldne, v tem času pa ni dovoljeno nobeno poslovanje s strankami.

Obrtniki, ki jih je smatrati kot pomožne poljedelske obrtnike, kakor kovači, kolarji in podobni, smejo imeti na deželi odprto od 5. do 20. poleti, pozimi pa od 6. do 19.

Na dan pred božičem, velikonočnimi prazniki, binkoštni in ob dneh letnih sejmov, smejo biti obratovalnice odprte tudi preko meje, največ še za dve uri zvečer.

V kopališčih in letoviščih (Bled, Bohinjska Bistrica, ob Bohinjskem jezeru, Kranjska gora, Mojstrana, Dolenjske Toplice, Laško) smejo biti odprte obrtne in trgovske obratovalnice za časa sezone od 7. do 21. ure.

Kavarne, restavracije, gostilne in hoteli smejo biti odprti čez opoldne, sicer pa velja glede policijske ure za nje razglas velikih županov z dne 27. maja 1915.

Okrepčevalnice, žganjarne in obratovalnice, v katerih se prodajajo mrzla jedila in alkoholne pijače le za konzum v lokalu poleti od 7. do 22., pozimi od 7. do 21.

Obratovalnice, ki strežejo gostom z brezalkoholnimi pijačami, javne kuhinje, prodajalne mleka, slaščičarne, poleti od 5. do 22., pozimi od 6. do 21.

Ves dan zaprte morajo biti vse obratovalnice: ob vseh nedeljah, dne 17. decembra, dne 1. decembra, dne 1. januarja, dne 6. januarja, na dan Sv. Rešnjega Telesa, 1. novembra in 25. decembra. Samo dopoldne: 28. junija in na dan sv. Cirila in Metoda.

Od 12. ure dalje: 19. marca, na praznik Vnebohoda, 29. junija, 18. avgusta in 8. decembra.

Izjemoma smejo biti odprte ob nedeljah in praznikih: kavarne, gostilne in hoteli, okrepčevalnice, fotografi in obratovalnice za pogrebno opremo.

Ves dan smejo nadalje biti odprte ob nedeljah in praznikih, če je na nedeljo letni sejem ali če se obrat na nedeljo seli.

Sadmo dopoldne smejo biti odprte obratovalnice ob nedeljah in praznikih:

podjetja za natovarjanje blaga od 6. do 12.; cvetličarne od 8. do 12., na dan vseh svetnikov pa od 19. ure dne 31. oktobra in do 12. ure dne 1. novembra;

pekovske prodajalnice od 6. do 12.; mesnice od 5. do 10 (V času od 1. novembra pa do 1. marca morajo biti ves dan zaprte, zato pa smejo biti odprte v sobotah od 5. do 19.); okrepčevalnice od 7. do 12.

Samo dve uri ob nedeljah dopoldne: v vseh krajih, kjer se vrši samo ena služba božja, neposredno po njej, ali ob času, ki ga določi županstvo. Izvzeti pa so ti kraji:

Ves okoliš ljubljanske policijske direkcije: Občine: Vič-Glince, Rožna dolina, Zgornja Šiška, izvzemši Dravelj, Ježica, Moste D. M. v Polju, Dobrunje, Rudnik in vas Kozarje.

Mesto Kranj in njega okolica v razdalji 5 km.

Brivnice: v Ljubljani in na periferiji ob praznikih smejo biti odprte od 1/8. do 12., povsod drugod pa ob nedeljah in praznikih od 1/8. do 12. ure.

Obratovalnice na nedeljo pred božičem od 8. do 12. ure.

V občinah Laško, Sv. Krištof, Dol pri Hrastniku in Trbovljah smejo biti ob praznikih odprte vse obratovalnice dve uri po izvršenem izplačilu, če je plačilni dan TPD na dotični praznik.

Predpisi te naredbe veljajo tudi za vse zadrage, ki so osnovane na principu vzajemne pomoči (nabavljalne, konsumne), ne veljajo pa za kmetijske in nabavljalne, ki delajo brez pomožnega osebja in nimajo posebnih prodajnih lokalov.

Letni čas velja od 1. aprila do 30. septembra.

Prekršitve te naredbe se kaznujejo v denarju od 50 do 3000 Din, odnošeno z zaporno kaznijo do enega meseca.

Pridobnina za krošnjarje in potujoče sejmarje.

Davčna uprava za mesto v Ljubljani objavlja nastopni poziv:

Obrati, ki se ne vodijo v stalnem lokalni, nego s hojo od hiše do hiše in od kraja do kraja, n. pr. krošnjarji, torbarji, cirkusi, potujoča gledališča, panorame, potujoči fotografi, sejmarji, prodajalci cvetlic in igrač po ulicah in lokalih itd. so zavezani plačevati davek od podjetij, obratov in samostalnih poklicev po čl. 42., druga skupina, točka 3., zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928., Uradni list 26-75 in pravilnika k temu zakonu.

Neodvisno od čistega dohodka plačujejo navedeni ta davek še pred začetkom poklica. Davek znaša za davčnega zavezanca samega na leto 60 Din in za vsakega pomočnika po 30 Din.

Če izvrševalec navedenih obratov pomnoži tekom leta število oseb, ki mu pomagajo v obratu, plača naknadno za vsako tako osebo po 30 Din, ne pa tudi v takih primerih, če samo menja pomočnike. Davek za omenjene obrate se položi v prvi polovici leta preden se začne izvrševati poklic, in sicer v celotnem letnem znesku, če pa se začne poklic izvrševati šele v drugi polovici leta, pa se plača davek v polovičnem znesku.

Uvodoma omenjeni davčni zavezanci, ki se zalotijo brez potrdila o plačanem davku, plačajo poleg rednega davka po čl. 59. zakona o neposrednih davkih še enak znesek kot kazni.

Od potujočih obratov se pobere davek, ko se izda obrtno dovolilo; kot dokaz o plačanem davku služi po pristojnem oblastvu izdano obrtno dovolilo, na katerem je oblastvo na predpisani način potrdilo vplačilo z označbo dobe, za katero je davek plačan. Vsi izvrševalci obratov, ki se ne vodijo v

stalnem lokalni, marveč s hojo od hiše do hiše in od kraja do kraja, se pozivajo, da izpolnijo svojo davčno dolžnost in plačajo ta davek takoj, da se izognejo kazenskim posledicam, predvidenim v členu 139. omenjenega zakona o neposrednih davkih.

Iz organizacij.

Bolniška blagajna samostojnih mojstrov v Ljubljani bo podelila štiri jubilejne ustanove po 100 Din za onemogle člane in njih vdove. Prošnje naj se vlagajo do 10. februarja t. l. na blagajnika g. Ivana Kersniča, krojaškega mojstra v Ljubljani, Prečna ulica 4.

Strokovna zadruga koncesioniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani je priredila dne 27. januarja 1929. ob desetih dopoldne v posvetovalnici mestnega magistrata ljubljanskega svoj VI. redni občni zbor. Občnega zbora so se udeležili poleg velikega števila članov tudi: za obrtno oblastvo magistratni tajnik g. Čehun, za gradbeno direkcijo v Ljubljani g. ing. Anton Ditrich in za Zvezo obrtnih zadrug njen podnačelnik g. Milko Krapeš. Po ugotovitvi sklepčnosti je pozdravil zadrugi načelnik g. Ivan Mihelčič vse navzoče, predvsem pa zastopnike oblastev in korporacij. Po prečitnem zapisniku lanskega občnega zbora, ki je bil z malenkostno spremembo sprejet in odobren, je poročal zadrugi načelnik o delovanju in prireditvah zadruga v preteklem poslovnem letu. Omenil je, da je priredila zadruga poučno ekskurzijo v Faló in Ruše, kjer so si ogledali udeleženci tamkajšnje naprave. Nadalje je priredila zadruga elektrotehnična tečaja v Mariboru in Celju, v Ljubljani pa specialni tečaj za vajence ter sporazumno z Uradom za pospeševanje obrti elektromonterski tečaj. Medtem ko je mariborski tečaj srednje obiskan, celjski pa se je moral zaradi nezanimanja ukiniti, uspevata ljubljanska tečaja povoljno. Oporozil je učne mojstre, naj svoje vajence obveste, da bo preizkuševalna komisija postopala najostreje s tistimi vajenci, ki so imeli priložnost obiskovati tečaje, pa jih niso hoteli. Poročilo načelnika je bilo sprejeto na znanje. Zadrugi tajnik je poročal, da šteje zadruga 108 članov, 119 pomočnikov in 133 vajencev. Vajenskih in monterskih preizkušenj se je vršilo pet, med temi dve v Mariboru. Zadruga je prejela med letom preko 400 dopisov, odpravila pa jih je preko 500. Gospod veliki župan ljubljanske oblasti je odobril spremembo zadruginih pravil v toliko, da morajo biti v zadrugi včlanjene vse one elektrarne in električne zadrage, ki oddajajo konsumentom električni tok in imajo do 150 K. S. delazmožnosti. Neprijetno je dirnila ljubljanske člane odredba ljubljanskega šolskega odbora, po kateri se je ukinil na teh šolah nedeljski pouk; zaradi te ukinitve je bila odpisana na merodajno mesto obširna spomenica, ki pa do danes še ni imela uspeha. V zadrugi pisarni, ki se nahaja od novembra 1928. dalje na Borštnikovem trgu št. 1/I, se je uradovalo vsak torek, četrtek in soboto po 12 ur. Tudi v bodočem poslovnem letu bo zadruga enako uradovala, a za stranke izključno le ob sobotah od 15. do 17. ure. Za oba preglednika računov je sporočil g. ing. Turnšek, da so bile blagajniške knjige pregledane in da so v popolnem redu ter predlaga absolutorij, ki se tudi izreče. Po kratki debati je bilo sprejeto, da se zviša članarina na 140 Din za leto 1929. Proračun za leto 1929. se je prečital in odobril. Po petminutnem odmoru so se vršile nato volitve načelnika, njegovega namestnika, ostalega odbora, računskih preglednikov in preizkuševalne komisije. Soglasno so bili izvoljeni: za načelnika Ivan Mihelčič, za podnačelnika Ivan Bogataj, za odbornike ing. Stanko Sonc, Tomo Vojnovič, Fran Saks, Leopold Janežič, Aljz Sprager, Alojzij Arhar, Fran Janša in Jakob Klenovšek; za odborniške namestnike Ivan Hebein, ing. Fran Vrečko in Belak; za računsko preglednika ing. Viktor Turnšek in Slavo Kolar; za predsednika preizkuševalne komisije Fran Saks in za njegovega namestnika ing. Stanko Sonc. Soglasno je bil sprejet predlog, na podlagi katerega mora biti vsak vajenec, preden se vzame v uk, zdravniško preiskan. Načelnik apelira na člane, da jemljejo v uk le take vajence, ki imajo zadostno šolsko predizobrazbo. Predlog, da morajo vajenci poleg teoretične preizkušnje napraviti tudi praktično, se soglasno sprejme. Sklene se tudi, da se bodo oni učni mojstri, ki ne dajo vajencu prilike za posejanje specialnih tečajev, kaznovali z denarno globo. Načelnik izjavlja dalje, da se bo že lanske letošni sklep občnega zbora, po katerem se bodo oni koncesionarji, ki krijejo šušmarje s svojo konce-

sijo, objavili v časopisih, začel letos izvajati. Po izžrpanem dnevnem redu se je zahvalil načelnik za udeležbo in je zaključil lepo uspešni občni zbor ob 12.45.

Obrtno društvo v Laškem je na svojem dobro obiskanem rednem občnem zboru dne 20. januarja 1929. v hotelu Henke v Laškem izvolilo sledeči odbor: Blaž Zupanc, brivski mojster in posestnik v Laškem, predsednik; Rudolf Klepej, mehanik v Laškem, predsednikov namestnik; Josip Cilenšek, kleparski mojster in instalater v Laškem, tajnik; Fran Fasswald, trgovec v Laškem, blagajnik; Bodi-goj Uratarič, krojaški mojster v Laškem, gospodar. Odborniki gg.: Maks L. Koschier, kovaški mojster in posestnik v Laškem, Ivan Perger, krojaški mojster in posestnik v Laškem, Franc Antloga, urarski mojster v Laškem; njih namestniki: Franc Kokol, čevljarski mojster in posestnik v Laškem, Jakob Cerovšek, mlinar, žagar in posestnik v Rečici pri Laškem, Franc Peternelj, krojaški mojster v Laškem. — Občni zbor, ki je bil prav zanimiv, je sklenil med drugim z navdušenjem vdanostno noto Nj. Vel. kralju, več važnih sklepov glede izobrazbe obrtnega naraščaja, zahtevo po lastni okrajni bolniški blagajni, protest na OUZD glede razposlanih letakov, češ, da ne bo razpošiljal glede vplačil ali zaostankov za leto 1928. nikakih izvlečkov, temveč da grozi pri neplačilu s prisilno izterjavo, in še nekaj važnejših gospodarskih zahtev.

Iz seje Vrhovnega obrtniškega sveta. Dne 17. januarja t. l. se je vršila v klubovi sobi Celjskega doma v Celju seja Vrhovnega obrtniškega sveta, ki jo je vodil njegov predsednik g. Ivan Rebek. Posle vodeči podpredsednik g. Josip Rebek je poročal o važnih spremembah v državni upravi in so se koraki, ki jih je ob tej priliki podvzelo predsedstvo, odobrili. Sprejelo se je tudi poročilo o zadnji plenarni seji Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Razpravljalo se je nato o finančnem položaju obrtniških osrednjih organizacij. Tajništvo VOS je predložilo seji referat o prireditvi obrtniških taborov v vseh večjih krajih Slovenije. Pri organizaciji taborov naj bi sodelovale vse obrtniške organizacije. Na njih bi se razpravljalo o obrtno-političnih in obrtno-pravnih vprašanjih, o pomenu obrta v našem narodnem gospodarstvu, o ustanovitvi gospodarskega sveta, obrtni zakonodaji, ureditvi socialne zakonodaje, ureditvi obrtnega naraščaja, tičočih se perečih vprašanj, itd. Predlog o prireditvi obrtniških taborov je bil soglasno sprejet. Soglasno je bil nadalje sprejet naslednji predlog predsedstva: «S 1. januarjem t. l. je v polnem obsegu stopil v veljavo novi davčni zakon. Med obrtništvom vlada glede določb novega davčnega zakona velika nejasnost. Zato predlaga predsedstvo: Vrhovni obrtniški svet naj izda na vse zveze, eventualno na vse zadrage in obrtna društva v mariborski in ljubljanski oblasti, obširno okrožnico, v kateri naj podrobno obrazloži vsa določila, ki se tičejo zlasti obrtnega davka itd. V tej okrožnici naj bi se opozorilo obrtništvu tudi na uvrstitvev obrtov v davčne skupine, ki se bo letos izvršilo. Poleg tega naj bi Vrhovni obrtniški svet podvzel potrebne ukrepe glede tolmačenja člena 42. davčnega zakona, ki določa, da spadajo v drugo davčno skupino oni obrati, ki delajo s stroji na pogon ali delajo z več nego štirimi kvalificiranimi pomočniki. Imamo pa danes mnogo obratov, ki spadajo tudi še v mali obrt, ki pa rabijo stroj z električno silo. Vsi ostali znaki takega obrata govorijo n. pr. za to, da bi bilo podjetje uvrščeno v II. skupino, točka b), pa bo morda zaradi edinega stroja, ki je na pogon, uvrščeno v II. skupino 2. a), v kateri je obremenitev večja.» Tudi predlog predsedstva glede ustanovitve gospodarskega sveta je bil soglasno sprejet in se glasi: «S spremembo političnega položaja v državi smo dobili novo upanje, da se bodo vpoštevale tudi težnje gospodarskih krogov. Ena izmed važnih zahtev, ki je bila že mnogo let na dnevnem redu gospodarskih konferenc, je ustanovitev gospodarskega sveta. Predsedstvo predlaga, da naslovi VOS na ministrstvo za trgovino in industrijo in prizadeta ministrstva spomenico, v kateri naj apelira na vlado, da pristopi čimprej k oživitvorenju gospodarskega sveta kot samostojne državne ustanove ter pri tem vpošteva tudi obrtništvu.» — Referat o oživitvorenju Zveze obrtnih društev za Slovenijo v Celju je bil preložen na prihodnjo sejo VOS.

Strokovna zadruga koncesioniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani opozarja svoje člane na vse obvezne sklepe občnega zbora, ki so objavljeni na drugem mestu. Posebno pa opozarja na obvezni zdravniški pregled vajenca, katerega se vzame v uk. Ta sklep se je napravil na priporo-

čilo g. velikega župana ljubljanske oblasti in je obvezen za vse člane zadruga. Z vpošiljatvijo učnih pogodb se mora obenem predložiti zdravniško izpričevalo od zdravnika Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Opozorjamo, da bo zadruga ta sklep striktno izvajala in da ne bo nobena učna pogodba prej potrjena, dokler ne dobi zadruga omenjenega zdravniškega potrdila, da je vajenec fizično in duševno sposoben za uk v naši stroki.

Pomočniška preizkušnja Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju se je vršila dne 24. januarja t. l., pri kateri je bilo izprašanih 17 pomočnikov različnih strok. Vsi so napravili preizkušnjo z zadovoljivimi, odličnimi in prav dobrimi uspehi.

Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju je priredila po Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani priročno tečaj za krojače, katerega se udeležuje 20 krojačev. Pozneje se bo priredil tudi tečaj za šivilje.

Najugodnejši nakup oblačil lastnega izdelka na veliko in malo kakor, tudi moško perilo samo na veliko nudi tvrdka

JOS. ROJINA
LJUBLJANA

Aleksandrova cesta šte. 3.

Občni zbor Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Trzinu. Dne 27. januarja t. l. ob 10. uri dopoldne se je vršil občni zbor Splošne zadruga rokodelskih obrtov za Trzin v Trzinu z običajnim dnevnim redom. Načelnik tovariš Primožič je otvoril občni zbor ter konstatiral sklepčnost. Pozdravil je navzoče tovarišice in tovariše, zahvaljujoč se za njihovo stanovsko zavest, katero so izkazali s tako lepimi številom udeležbe. Pozdravil je tudi tovariša delegata Zveze obrtnih zadrug iz Ljubljane in g. Lajovica, ravnatelja meščanske šole in vodjo obrtno-nadaljevalne šole v Trzinu. Pred prehodom na dnevni red se je spominjal umrlih članov v preteklem letu ter pozval navzoče, da se dvignejo s sedežev v vzklikom: «Slava jim!» — Pri prvi točki dnevnega reda je podal tov. Primožič poročilo načelnika ter v kratkem govoru orisal delovanje zadruga v preteklem letu, poudarjal je težnje proti šušmarstvu in pozval članstvo k sodelovanju z načelstvom, da z združenimi močmi zatremo to zlo, ki toliko škoduje obrtniškiemu stanu. Nadalje je poročal o raznih ukrepih glede ureditve zadruga. Pri drugi točki dnevnega reda je podal tov. Bocak obširno tajniško poročilo o celotnem gibanju in razvoju zadruga, iz katerega je razvidno, kako agilno vodstvo ima zadruga, kakor tudi članstvo, ki je naklonjeno vsestransko svojemu vodstvu, kar priča, da se vsestransko zaveda svoje stanovske dolžnosti. Nadalje je tov. tajnik poudarjal, da se mora članstvo v bodoče še bolj zanimati za svoje stanovske nadstrankarske organizacije ter pozival in toplo nasvetoval, naj bi članstvo odstranilo vse strankarske melodije in se s podvojeno močjo in voljo trdno oklenilo svoje organizacije. Spominjal se je tudi Zveze obrtnih zadrug, zahvaljujoč se za njeno naklonjenost, ki je vselej, kadar je potreboval nasvete ali druge informacije, dobil vedno dobre in praktične, vsestransko poučne nasvete, predvsem pa je to hvale vredno, da nam je bila Zveza tako naklonjena navzlic temu, da se do sedaj nismo zavedali dolžnosti, da bi pristopili k omenjeni Zvezi kot matici vseh naših organizacij, ter ji izreka najteplejšo zahvalo. Nato se je oglašil k besedi tov. delegat Zveze obrtnih zadrug iz Ljubljane, pozdravil navzoče in v imenu Zveze najtepleje čestital k obnemu zboru in želel najboljših uspehov v splošno dobrobit in procvit obrtniškega stanu. Razpravljal je o splošnem gospodarskem položaju, navajal težnje obrtniškega stanu pri raznih dobavah, o inozemski konkurenci in nezaščitenosti pri carini naših domačih proizvodov, nadalje o bremenih za socialne dajatve, o davkih in poleg njih še odgovornost za davek svojih uslužbencev ter končno za odpravo prometnega davka. Orisal je novi položaj v državi in važnost tega novega preokreta za procvit in blagostanje vsega naroda, zlasti pa za izboljšanje gospodarskega položaja vobče. Poročal je tudi o pomenu zadrug in poudarjal, kako velike važnosti so te zakonite strokovne organizacije, zlasti pa je

važno to, da mora biti vsak samostojen obrtnik član zadruga, smemo pa tudi trditi, da bi bil položaj v našem pokretu še žalostnejši, če bi tega ne bilo. Žalostno je pač dejstvo, ampak resnično, da se mnogi tovariši ne zavedajo svojih dolžnosti. Posebno važnost in pažnjo priporoča pri podeljevanju obrtnih listov, ob pomočniških preizkušnjah, razpravlja o vajenskem vprašanju in obrtno-nadaljevalnih šolah ter vobče o vseh vprašanjih, ki se tičejo interesov obrtnikov, njih napredka in razvoja. Nadalje je slikal važen pomen Zveze obrtnih zadrug, ki je nad vse važen faktor v obrtniškem pokretu, in dolžnost vseh zadrug je, da pristopijo korporativno k matici vseh obrtniških panog, ker le tedaj lahko pričakujemo pozitivnih uspehov, če bomo skupno delovali in skupno nastopali v obrtniškem pokretu. Pozval je navzoče k prebujenju in poudarjal, da je zadnji čas, da pristopijo k omenjeni Zvezi obrtnih zadrug, ki je edina svobodna, zakonita in nadstrankarska organizacija. Nato je prešel k vprašanju Vrhovnega obrtniškega sveta, ki je najvišja instanca vseh obrtniških zvez in v kateri so že danes včlanjene vse zveze obrtnih zadrug in zveze obrtnih društev v Sloveniji. Ta vrhovna instanca ima nalogo, nadzorovati ves obrtniški pokret in pospeševati vsa važna vprašanja, ki se tičejo vseh splošnih pereh vprašanj gospodarskega gibanja. Da pa bo moči uspešneje delovati na vseh teh že omenjenih poljih našega gibanja, si moramo predložiti prosvetna vprašanja. Prvo poglavje za to je naše stanovsko glasilo, in to je edini «Obrtni Vestnik», potom katerega dobivamo vso našo duševno hrano, ki nas obvešča o vsem našem gibanju in o vseh pereh vprašanjih, zlasti pa nas vsakega posameznika obvešča o novih nalogah, novih odredbah in o vseh davčnih in socialnih zakonodajah, pri katerih je obrtnik najbolj prizadet. Naše glasilo naj nam vsestransko služi v pouk in nas informira o vseh naših potrebah in nalogah; zato ne sme biti obrtnika v naši Sloveniji, ki bi ne bil naročnik tega tako važnega stanovskega glasila. Zato, vsi tovariši, na delo za naše stanovsko prosvetno delo! K tretji točki dá načelnik tov. Primožič besedo tov. blagajniku, ki je podal podrobno blagajniško poročilo o izdatkih in prejemkih kakor tudi o stanju zadružnega premoženja ter predložil proračun za leto 1929. Poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem. Računski preglednik je podal nato poročilo preglednikov računov in poročal, da je našel vse v popolnem redu, ter predlagal za blagajnika absolutorij, ki je bil soglasno sprejet. Pri slučajnostih je poročal načelnik tov. Primožič o nekaterih spremembah notranje važnosti. Predlagal je, naj se osnuje fond za brezposelne pomočnike, ki so na polovanju, iz katerega naj se določi znesek za vsakega potujočega pomočnika kot podpora. Nadalje je dal na razgovor že večkrat obravnavano točko o pristopu zadruga k Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Pri tem se je razvila precej živahna debata in na pojasnila predsednika, tajnika in delegata Zveze se je sklenil pristop zadruga k Zvezi. V ta namen se je zvišala letna doklada na 35 Din. Sklenilo se je tudi, da se bodo od sedaj naprej vršile pomagalske preizkušnje vsakega četrta leta. Tovariš podnačelnik poziva člane preizkuševalne komisije, naj se gotovo vsakokrat udeležijo preizkušnji, kakor to stori članice šivilje, ki so vedno polnoštevilno zastopane, da ne bo treba pregledovati izdelkov ene panoge članom drugih panog. S tem je bil dnevni red izčrpan in tov. Primožič je ponovno apeliral na navzoče k složnemu sodelovanju in solidarnosti članstva, na kar je zaključil lepo uspelo zborovanje.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev za ljubljansko oblast v Ljubljani obvešča svoje člane, da se bo vršil zadružni občni zbor v nedeljo dne 17. februarja t. l. ob dveh popoldne v mali dvorani restavracije «Zvezda» (Kazino) na Kongresnem trgu v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom: 1.) Nagovor načelnika. 2.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3.) Poročilo tajnika. 4.) Poročilo blagajnika. 5.) Poročilo računskih preglednikov. 6.) Odobritev proračuna in določitve zadružne doklade za leto 1929. 7.) Spopolnitev zadružnih pravil. 8.) Raznoterosti. — Člani, ki se občnega zbora ne bi udeležili, ne da bi verodostojno upravičili izostanek vsaj do 19. februarja 1929., se bodo kaznovali z globo, in sicer člani iz Ljubljane po 100 Din, člani izven Ljubljane pa po 50 Din. Če bi bil občni zbor ob določen uri nesklepčen, se bo vršil eno uro pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom ne oziraje se na število udeležencev. Načelstvo apelira na vse člane, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

in s tem vsaj enkrat v letu pokažejo svojo stanovsko zavest. — Načelstvo.

Predavanja o davkih. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani polaga letos vso pažnjo davčnemu vprašanju, zlasti predpisom novega davčnega zakona. Zato je organizirala po vsej ljubljanski oblasti poučna predavanja, na katerih predavatelj nazorno obrazloži najvažnejša določila novega davčnega zakona s posebnim ozirom na davčno napoved pridobnine. Predava tajnik g. I. Kaiser. Taka predavanja so se vršila doslej v Ljubljani, Šmartnem pri Litiji, Litiji, Trzinu, Zagorju ob Savi, Novem mestu; določena pa so tekom meseca februarja še predavanja v St. Vidu pri Ljubljani, Kočevju, Brežicah, žireh, Sevnici ob Savi, Ljubnem, Kranju, Črnomlju.

Razno.

Zahvala ministra za trgovino in industrijo g. dr. Ž. Mažuranića. Vrhovni obrtniški svet v Ljubljani je izrekel k imenovanju g. dr. Ž. Mažuranića za ministra za trgovino in industrijo čestitke in je prejel od gospoda ministra sledeče pismo: «Vrhovni obrtniški svet v Ljubljani. Zahvaljujem na srdačnim i patriotskim čestitkama. Zakoniti interesi Vašega Saveza naiči če na potrebnu pažnjo u mojem ministarstvu.»

Spomenica gospodarskih krogov v Ljubljani. Dne 24. januarja t. l. se je zglasila pri Velikem županu deputacija gospodarskih organizacij, in to Zveze industrijev, Gremija trgovcev v Ljubljani, Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani, Zveze obrtnih zadrug in Društvo hišnih posestnikov. Deputacija je izrazila velikemu županu svoje popolno zaupanje ter v posebni spomenici predložila svoje predloge glede ljubljanske občine in glede oblastnih samouprav. Deputacija smatra, da bi bilo treba prideliti bodočemu komisarju mestne občine namesto dosedanjega občinskega sveta, kakor je bilo prvotno predloženo, nov sosvet, sestavljen predvsem iz zastopnikov pridobitnih krogov. Ravno tako smatrajo gospodarski krogi, da ni oportuno pustiti vodstvo razpuščene oblastne samouprave samim oblastnim komisarjem, temveč da bi bilo potrebno, prideliti oblastnima komisarjema v Ljubljani in Mariboru vsakemu poseben soodgovoren sosvet, sestoječ iz po osmih članov, zastopnikov industrije, trgovine, obrtnišstva in kmetijstva. Ako je pri občinah potrebno, da poslujejo komisarji ob sodelovanju zastopnikov vseh krogov prebivalstva, je to še bolj potrebno pri oblastnih samoupravah, katerih agende so mnogo večje od občinskih. Veliki župan je priznal utemeljenost tega argumenta ter je obljubil, da bo o predlogih deputacije takoj obvestil vlado. Istočasno je deputacija zaprosila za sprejem pri notranjem ministru in ministrskem predsedniku generalu Živkoviću ter se poda v to svrhu začetkom prihodnjega tedna v Beograd.

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Novo mesto. Predmetna licitacija se bo vršila dne 18. februarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Oddaja zakupa kolodvorskega bufeta na postaji Rakek. Predmetna licitacija se bo vršila dne 19. februarja pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobro znana gostilna

Pri „Tratniku“
Sv. Petra cesta 25
v Ljubljani

toči izborna pristna dalmatinska vina. Mrzla in gorka jedila. Vsak teden trikrat morske ribe in Bakala (Stockfisch), prirejane na dalmatinski način.

Lastnik: A. Sumara.

ELEKTROINDUSTRIJA

BERGODAC & Co.

d. z o. z.

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica šte. 6.

Največja izbira splošnega elektro-inštalacijskega materiala, žarnic, svetilk, elektro-aparatur in strojev. Sortiran RADIO-oddelek.

PRIPOROČAMO

**KOLINSKO
CIKORIJO**

Domači izvrstni izdelek.

'SLAVIJA'

Jugoslovanska zavarovalna banka

Ravnateljstvo v Ljubljani

Podružnice: Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo,
Novi Sad, Osijek, Split

Ekspoziture: Maribor, Skopje, Veliki Bečkerek

— Prevzema zavarovanja vseh vrst —

Lastne palače v Sarajevu, Ljubljani in Osijeku

Obrtnikomse priporočam pri naku-
povanju vseh vrst barv,
firneža, lakov, steklar-
skega kleja, čopičev in
vseh drugih potreščin za
te stroke.**IVAN JANČAR, Ljubljana**

Miklošičeva cesta šte. 4.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

DOVOLJUJE POSOJILA NA MENICE IN KREDITE

V TEKOČEM RAČUNU VSEM KREDITA

ZMOŽNIM OSEBAM IN TVRDKAM

Restavracija**Ignacij in Helena Banko**

Ljubljana

Kette Murnova

cesta 3.

se priporoča gg. državnim uradnikom in obrtni-
kom. Dobra postrežba v kvaliteti pijač in hrane.**Milan Pažić**

veletrgovina z vinom

Prodajajo se stara in nova zajamčeno pri-
stna hrvaška vina iz kraja Sv. Ivan Zelina.**Ljubljana**

Poljanska cesta 17.

Srečko Potnik in drug

tvornica sadnih sokov in marmelad etc.

priporočata svoje prvovrstne izdelke: malinov
matični sok, konserviran, pasteriziran, mali-
nov mezo, malinovec z rafiniranim slad-
korjem, malinovo aromo, sadne marmelade,
razne sadne sokove in pasterizirane sokove.Metelkova
ulica 13.**Ljubljana**Metelkova
ulica 13.

Telefon 2110.

OBRTNA BANKA

v Ljubljani

Centrala: Kongresni trg 4.

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 2508

Telefon št. 2508

Račun pri poštini hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in in-
dustrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.
Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše,
vezane vloge po dogovoru primerno više.**L. Mikuš**

tvornica dežnikov

Ljubljana

Mestni trg 25

Ustanovljeno 1889.

Skrbno izdelovanje!

Največji izbor!

Najnižje cene!

Preobleke!

Popravila!

AVGUST AGNOLAZaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal
in šip. Kompletna oprema za gostilne,
restavracije, hotele, kavarne in bare.

Luksuzni predmeti.

Stavbno in umetno steklarstvo.

Telefon 2478

LJUBLJANA

Telefon 2478

Dunajska cesta 10

Ph. Mr. R. Sušnik

Lekarna pri „Zlatem jelenu“

Moderno urejena lekarna, zaloga vseh domačih in tujih
zdravilnih sredstev, mineralnih voda, obvezil, kirurških
in toaletnih predmetov. Zdravniške ordinacije se izvršujejo
točno po predpisih. Oblastveno koncesijonirana oddaja
strupov. Poštne pošiljke obratno.**LJUBLJANA, Marijin trg**

Telefon šte. 2115.

Restavracija**„Ljubljanski dvor“**vključno vabi vse cenjene kolege-obrtnike, nadalje
trgovce, trgovinske potnike in vse slavno občin-
stvo k obilnemu obisku.Izborna domača in primorska kuhinja ter iz-
vrstna samo pristna vina. Abonenti se sprejemajo.

Najsolidnejše cene!

Z odličnim spoštovanjem

M. PETRIČ.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50. (v lastnem poslopu)

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih pa-
pirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in ino-
zemstvo, safe-deposits itd. itd.**UGO GRABER**

elektrotehnične potrebščine na veliko

ZAGREB, TRG KRALJA PETRA 4^B

Brzjavke:

ORION ZAGREB

Telefon:

INTERURB. 17-10